

מבוא

לפנינו כרך השלשים וארבעה בסדרת „אגרות קודש” כ”ק אדמו”ר מלך המשיח, הכולל האגרות דשנת ה’תשמ”ב — שנת השמונים להולדתו של הרבי.

אודות החידוש שנפעל בהדפסת ה„אגרת הקודש” של אדמו”ר הזקן, ביאר הרבי בשיחת ליל ערב ראש־השנה, ה’תשד”מ:

ענינה של „אגרת” הוא — שנועדה מלכתחילה להישלח למקום אחר, בריחוק ממקומו של כותב האגרת. ונמצא שהגילוי דפנימיות התורה שב„אגרת הקודש” הוא באופן שכל ענינו לפעול **בעולם** — במקום אליו נועדה ונשלחה אגרת הקודש.

ובזה גופא — ישנו חילוק בין **כתיבת** האגרת הקודש על־ידי אדמו”ר הזקן **להדפסתה** (אחר כך ביחד עם שאר החלקים דספר התניא) על־ידי הרבנים בני המחבר.

החילוק שבין אגרת לספר הוא „שאנו רואים שהספר הוא נצחי תמיד בלתי יבוטל לעולם. . . אך אגרת אינו נכתב אלא לפי שעה בלבד, ולא להתקיים כו’ (תו”א מג”א קיט, א).”

וזהו החידוש שנפעל על־ידי הרבנים בני הגאון המחבר — (א) שאספו את אגרות הקודש שנשלחו על־ידי אדמו”ר הזקן למקומות שונים על־מנת „להעלות על מכבש הדפוס”, כלומר, לעשות מ„אגרת” — „ספר” . . . באופן של ספר קבוע **לדורי דורות**.

ויש לומר, שבדברים אלו פסק הדין על עצמו (ראה לקו”ש ח”ו ע’ 283. וש”נ) — בהוראתו הק’ על הדפסת אגרות רבותינו נשיאינו בכלל ובמיוחד בהדפסת אגרותיו הק’ — בסדרת „אגרות קודש כ”ק אדמו”ר שליט”א” (ראה בארוכה בסקירה אודות הדפסת ה„אגרות קודש” — לעיל ח”ל ע’ רנה ואילך), „באופן של ספר קבוע לדורי דורות” (ובזה הסיר את ההסתייגות שהעלה אודות הדפסת אגרותיו בספר (לעיל חל”ג — יא’תקנג), ש„הרי — כלשונו הק’ שם — האחריות עליי”), „ודברי צדיקים וברכותיהם קיימים לעד, ופועלים פעולתם” (יא’תתלו).

מועדי השנה ביום ג', שהוכפל בו כי טוב

בכו"כ אגרות ושיחות במשך השנה, מרחיב הרבי לבאר ולהאיר את הקביעות המיוחדת דשנה זו, שכמה מועדי ומאורעות השנה חלים ביום ג', שהוכפל בו כי טוב, בהדגישו שכל פעולה של האדם צריכה להיות חדורה בכ' הענינים ד"טוב לשמים וטוב לבריות" כאחד:

באגרת מכ"ף מ"ח (יא'תרכה):

בעמדנו ביום שלישי בשבוע, יום שהוכפל בו כי טוב, ובלשון חז"ל כל יומא ויומא עביד עביד עבידתי, כולל ג"כ שמעורר את האדם ומעודדו בתכלית בריאתו בכלל, שהוא לשמש את קונו ובפרט — המיוחד של יום זה, ובענינו — טוב לשמים וטוב לבריות, במצות שבין אדם למקום ושבין אדם לחברו גם יחד.

תוקף מיוחד לכל זה בשנה זו, אשר ראש השנה שלה (ובמילא — גם שמע"צ) חל ביום השלישי בשבוע

וכן גם יום הי"ט בכסלו, בלשון רבותינו נשיאינו, ראש השנה לתורת החסידות ולדרכי' חל ביום השלישי,

ומגלגלין זכות (לאשר המכ' וכו') ליום שלישי שהוא גם יום זכאי בחודש — עשרים בחודש מרחשון, יום הולדת (שמולו גובר) של כ"ק אדמו"ר נ"ע.

ויה"ר שיעשה כל אחד ואחת בכל האמור ובאופן דמוסיף והולך.

ובאגרת יום ג', פ' משפטים (יא'תרפח):

להעיר אשר אדר"ח אדר (שמברכים אותו ביום שבת זה) הוא ג"כ ביום השלישי וכן פורים (ול"ג בעומר ..

והרחיב בשיחת עשרה בטבת:

בקביעות שנה זו — שנה פשוטה, ושנה כסדרה, ושנה שהתחלתה (ראש השנה) ביום השלישי בשבוע — מודגש כללות העילוי דיום השלישי שהוכפל בו כי טוב, שהרי ישנם כמה מאורעות וענינים עיקריים שקביעותם (בשנה זו) היא ביום השלישי שהוכפל בו כי טוב: ראש השנה, שמיני עצרת, כ"ף מרחשון, י"ט כסלו, פורים ול"ג בעומר — שבכל אחד מהן ישנם הוראות מיוחדות בכללות עבודת האדם לקונו, כמבואר בכמה מקומות.

ההוראה מהקביעות המיוחדת דשנה זו — שעשרה בטבת חל ביום השלישי שהוכפל בו כי טוב:

דובר כמה פעמים בארוכה שנקודת ההוראה דיום השלישי שהוכפל בו כי טוב היא — שעבודת האדם צריכה להיות באופן ד„טוב לשמים וטוב לבריות“.

זאת אומרת: לא זו בלבד שישנם זמנים שבהם עוסק באופן העבודה ד„טוב לשמים“, וישנם זמנים שבהם עוסק באופן העבודה ד„טוב לבריות“ — אלא בדוגמת הענין דיום השלישי, שבכל רגע שבו הוא באופן דהוכפל בו כי טוב, היינו, שכל פעולה שלו חדורה בב' הענינים ד„טוב לשמים וטוב לבריות“ כאחד.

גם בכמה אירועים וכנסים שהתקיימו ביום ג', או לעובדה שתאריך כתיבת האגרת היא ביום השלישי בשבוע, ציין הרבי במכתבים באופן מיוחד את ההוראה שיש ללמוד מזה בעסקנות הכלל ובעבודת ה' בחיי היום יום — כמצויין במפתח ענינים ערך „ימים, יום ג'“.

הוראה מעשית ונדירה בקשר לקביעות דהשנה, קיבלו שני העורכים, שהכינו את מאמרי כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע דשנת תרס"ה לדפוס (יא'תרל):

ומגודל ענין ג', ובפרט כשר"ה וכו' ביום ג' —

כדאי לצרף עוד — שיהיו ג'.

ספרי תורה הכלליים

בהתוועדות דליל ערב ראש־השנה ה'תשמ"ב, יוצא הרבי בקריאה שכל בני ישראל יתאחדו „באחדות אמיתית ונצחית“ ע"י קניית אות בספר־תורה כללית שתכתב לזכותם. וכלשונו הק' באגרת מ"בשם השם" (יא'תקצד):

לגודל חשיבות הדבר נתעוררה הצעה, אשר לא נפלאה היא גו' כ"א קרובה היא מאד לעשותה — להדגיש אהבה ואחדות זו באופן נצחי ודאמת לאמיתו —

ע"י קניית אות בס"ת שנכתב לזכות כולם וכל בני שליט"א, אשר התורה תורת אמת היא ונצחיית היא,

בס"ת הכתובה כאו"א לפי דרכו — בכתב האשכנזים, או דהספרדים, או דהאריז"ל וכו'.

ובאגרת מכ"ף מ"ח (יא'תרכה):

השתדלות נפשית ואינה פוסקת שכאו"א מאחבני שליט"א, יכלול עצמו בכלל ישראל ובאופן אמתי ונצחי,

ע"י קניית אות באחת הס"ת הנכתבים עתה בכו"כ חוגים ומקומות.

בהתוועדות דיום ב' דראש השנה הרחיב הרבי לבאר את מטרת המבצע ופרטי התכנית לביצועה, בהתוועדויות ובאגרות במשך השנה הרבה הרבי לבאר לזרז את מטרת המבצע וביצעו. את האחריות על ניהול המבצע הטיל הרבי על הנהלת ישיבת תומכי תמימים המרכזית והנהלת „בית רבקה“.

על פרטי המבצע, כתיבת הספרי־תורה ורכישת האותיות — ראה לקמן אגרת יא'תקפט. וש"נ. אלבום אות בספר תורה (כפר חב"ד, ה'תשס"ט) ע' 125 ואילך.

ספר תורה הכללי לחיילי צה"ל

בהמשך עורר הרבי שיכתבו ספר תורה כללית מיוחדת שתאחד את כל חיילי „צבא הגנה לישראל“.

הרבי אף פנה באגרת מיוחדת בנידון, לרב הראשי של צה"ל — הרב גד נבון (יא'תרנא):

. . . תודה מיוחדת מקרב לב על הבשורה הטובה בסיום מכתבו שבקרוב יתחילו בכתיבת הס"ת לצה"ל. ויהי רצון אשר כמו בכל עניני טוב וקדושה, ועל יסוד מאמר חכמינו ז"ל אין מזרזין אלא למזורזין — שגם בענין הכי חשוב זה יעשו בזריזות המתאימה. ובפרט שזהו ענין כללי הנוגע לכל עמנו בני ישראל, עליו נאמר ונפלינו אני ועמך מכל העם אשר על פני כל האדמה, על אחת כמה בחירי עם ישראל המוסרים נפשם על הגנת ארץ הקודש והעם היושב עלי, ועד למסירת נפש ממש.

והרי ענין כתיבת הס"ת הוא בהתאם להכתוב אלה ברכב ואלה בסוסים ואנחנו בשם ה"א נזכיר. אשר אף שצריכה להיות עשי' בדרך הטבע, בנשק טבעי והכי טוב ומשוכלל, אבל לכל לראש הרי צריך להיות הנשק הנפלא של עם ישראל בכלל וצבא הגנה לישראל במיוחד — בשם ה' אלקינו נזכיר. ואמרו חכמינו ז"ל כל התורה כולה שמותיו של הקב"ה; ואז ישנה ההבטחה ויהי בנסוע הארון גו' ויפוצו אויביך וינסו משנאיך מפניך. ועוד יתרה מזו, כלשון הכתוב וראו כל עמי הארץ כי שם הוי' נקרא עליך ויראו ממך, שמלכתחילה אינם נכנסים במצב של מלחמה. ואדרבה,

ונתתי שלום בארץ גו' וחרב לא תעבור בארצכם, וכפירוש חכמינו ז"ל — אפילו חרב של שלום, בצורת מפקחי או"ם וכיו"ב.

ובאגרת מכ"ב שבט (יא'תרפג), לחיילי בסיס גיי"ש, כותב הרבי:

במיוחד שמחתי לבשורה הטובה שנרשמתם כולכם לרכוש אות בספר התורה לאחדות כל עמנו, גוי אחד בארץ.

ומענין לענין באותו ענין, הרי אף על פי שבטבע האדם שאין דיעותיהם שוות, ועד שאמרו נפש אחת היא עולם מלא בפ"ע, בדוגמת אדם הראשון שהי' יחיד בעולמו, אשר התוצאה המידית מזה היא שהאדם מוגבל בפעולותיו, ככל נברא, ובהגבלה נוספת מתאים ליכולת כוחות של יחיד —

אבל ביחד עם זה הוטבע בטבע האדם מבורא האדם חוש ונטי' חזקה להתאחד עם בני אדם כמותו. והכוונה בזה היא שבשיתוף פעולה דכמה וכמה אנשים ביחד יוכלו לבצע פעולות גדולות ונצורות בתור **רבים**. וכידוע הדוגמא שבצירוף שני אנשים יחד ביכולתם להרים או לטלטל משא ממקום למקום גדול הרבה יתר מכפלים של כל אחד לבד.

כשרון האיחוד ותועלת שיתוף הפעולה מודגשים במיוחד בכל הנוגע לצבא . . .

על פרטי המבצע דכתיבת הספר תורה לחיילי צה"ל וסיומה - ראה באלבום אות בספר תורה.

בשלשלת היחס שבלוח „היום יום“ (שי"ל במהדורה חדשה בש.ז.), כתב הרבי בקשר למבצע זה:

מעורר אשר מצודה זו היא סיום תרי"ג מצות שבתורה ויש המקשרים זה עם סיום וקץ הגלות . . ותא חזי עמא דבר אומר שהוא ר"ת: תהי' שנת ביאת משיח.

החל משנה זו, קישר הרבי את הראשי־תיבות דכל שנה ושנה, בשיחות הק', בלוחות השנה דמוסדות חב"ד, ובספרי רבותינו נשיאינו שבהוצאת קה"ת — עם ביאת והתגלות מלך המשיח, והחל שלב חדש בהכנת העולם לביאת משיח צדקנו.

בכרך שלפננו מתפרסמים גם כמה אגרות עידוד וחזיון בקיום התורה ומצוותי' לחיילי צה"ל ובמיוחד לחיילים בחיל האוויר וחיל הים (יא'תרפג-ו). במכתבים אלה מדגיש הרבי את היסודות עליהם מושתת הצבא — ובמיוחד המשמעת דחיילי צה"ל למפקדיהם, וההוראה בעבודת ה':

וכמדובר כמה פעמים, זהו גם ענין קבלת התורה ומצותי' בקריאה — בהקדמה של „נעשה ונשמע" בשעה שניתנה התורה לצבאות ה' במעמד הר סיני, אשר בה ועל ידה נעשו כל ישראל חטיבה אחת וקומה אחת שלימה — גוי קדוש, גוי אחד בארץ.

הרבי גם מציע לחיילים (יא'תרפט) לשנן בעל-פה דברי תורה:

מה טוב לדעת בעל פה חלקים מתורה שבכתב וכיו"ב, והרי זוהי סגולה מיוחדת וענין מיוחד בנוגע לאנשי צבא, אשר במילוי תפקידם ישנם כמה מצבים שאי אפשר לעיין בספר או אפילו לקרא בו, כי אם אך ורק שינון התורה בעל פה, שזה אפשר לעשות גם באישון לילה ובאפילה כפשוטם, כאשר אי אפשר וסכנה להדליק נר ואור הנראה לעיני בשר, שאז הנחיצות בתורה אור עוד גדולה יותר, והיא המאירה את כאור"א מישראל בכל המצטרך להם ולילה כיום יאיר.

סגולה נבואית זו, הייתה בבחינת הקדמת רפואה, למה שראה הרבי ברוח קדשו, מה שיתחולל בקשר למצב הבטחוני בארץ הקודש חודשים ספורים לאחר זה, כשפרצה המלחמה בלבנון, בט"ו סיון, ואלפי החיילים נשלחו ללבנון, וסיכנו את חייהם שנים רבות להגן על העם היושב בארצנו הקדושה, נגד המחבלים שביצעו פיגועים, ר"ל, בארץ הקודש ובמקומות נוספים בעולם, באחינו בני ישראל, היל"ת.

ספר התניא — מהדורא קמא

בחודש מרחשון, ה'תשל"ח, הגיעו חלק גדול מכתבי יד קודש של רבותינו נשיאנו, שהיו בשבי עשרות בשנים בוורשה, לרשותו של הרבי — לספריתו, לאחר השתדלות מסועפת בזה במשך כמה שנים.

כאשר הגיע אוסף הכתי"ק לספרי', שהה הרבי בחדרו הק' ב-770 תחת השגחת רופאים, לאחר שחש בלבו הטהור כליל שמע"צ, ה'תשל"ח.

בערב ר"ח כסלו, ה'תשל"ח, יצא הרבי בפעם הראשונה מחדרו הק' לספריה, כדי לבדוק את אוסף הכתי"ק. לאחר הביקור ביטא הרבי בפני הרופא את גודל הנח"ר בראותו את האוצר היקר הזה מוחזר למקומו. בהמשך שיגר

הרבי אגרת מיוחדת לעו"ד מר יוסף שוסטק, שהי' מעורב בשחרור הספרים, בו הודה לו על גודל הנח"ר מהחזרת הכתבים (ראה גם ספריית ליובאוויטש ע' קנה).

בהתוועדות דיום ב' דחג השבועות ה'תשל"ח, אמר הרבי:

בהמשך להנדפס זהיעתה אגרת הקודש סי' א (ד"ה פותחין בברכה) עם ביאורי רבותינו נשיאינו לאגרת זו (כולל — ביאור שכנראה הוא מאדמו"ר הזקן בעצמו), וכן עם שינויי נוסחאות ע"פ כתבי יד שונים,

נכון הדבר שיצאו לאור כל מאמרי וכתבי אדמו"ר הזקן שעדיין בכתבי יד עם שינויי נוסחאות, מתחיל מספר התניא — שישנו מהדורא קמא ממנו בכת"י עם כמה שינויים עיקריים מספר התניא כפי שנדפס ע"י אדמו"ר הזקן.

ואין זה מן התימה להדפיס מהדורא קמא של התניא, בה בשעה שאדמו"ר הזקן בעצמו הדפיס הספר מתוקן במהדורא בתרא — כי פשוט שיש מקום גם לנוסחת המהדו"ק, על דרך שמצינו בכמה מקומות בתורה. בש"ס הובאו הלכות שהן רק „משנה ראשונה" (ראה משנה: כתובות נו, סע"א. נזיר רפ"ו. גיטין נה, ב), ויתירה מזו אמרו (יבמות ל, א. וש"נ): „משנה לא זוה ממקומה". ועוד. ובכתבי האריז"ל (בע"ח וכו') נרשם בכ"מ: מ"ת [= מהדורא תנינא], מ"ק, מ"ב. ועוד.

ובפרט בנדו"ד, שתניא מהדורא קמא יצא מתחת ידי אדה"ז ע"מ **לפרסמו**, ו„נתפשטו הקונטרסים" ונלמדו במשך כו"כ שנים.

נוסף לזה: ע"י העיון בהשינויים שבין מהדו"ק למהדו"ב מתוסף ביאור ועומק בהבנת **מסקנת** אדה"ז הבאה בס' התניא כמו שהוא לפנינו.

בחודש תמוז ה'תשל"ח מסר מזכירו של הרבי, הרב חיים מרדכי אייזיק חודקוב בהוראת הרבי, להרב נחמן שפירא חבר „ועד להפצת שיחות", ביכל כתבי ידו שחלקו — מהדורא קמא של ספר התניא, בתוך הביכל הי' מונח פתק בכתב ידו הק' של הרבי: „תניא בכמה וכמה שינויים, פרק ל' ופרק ל"ב — עדיין לא (נכתבו ו)הוכנסו". ואמר להם שהרבי הורה שחברי הועד יערכו מהדורא מדעית של ספר התניא, על-פי כתב יד זה, ולהוציא לאור את המהדורא קמא דספר התניא. כל זה בנוסף לעבודתם עד-עתה בעריכת הלקוטי שיחות מידי שבוע.

מטבע הדברים, מלאכת מחשבת זו דורשת זמן רב, חברי הועד צירפו עוד כמה מחברי מערכת „אוצר החסידים" למלאכת הקודש.

לפנינו דו"ח שכתבו חברי הוועד, בכ"ח טבת, ה'תש"מ, מהתקדמות העבודה, הנותנת לנו מבט על העבודה הרבה הכרוכה בהוצאה לאור דספר תניא זה, שכללה: ציון שינויי הנוסחאות של כל כתבי היד דמהדורא קמא וציון שינוי הנוסח של המהדורא בתרא ועוד:

„בתמוז תשל"ח נמסר לנו כת"י התניא. עד סוף מנ"א סודר פנים כל התניא בדפוס ונרשמו השינויי נוסחאות על ל"ה פרקים בערך, והכנסנו לכ"ק אד"ש דוגמא מפרק א' (עם הערות) לאישור על אופן העבודה.

בסוף אלול אישר כ"ק אד"ש (בכללות) אופן העבודה, וגם מסר לנו עוד כת"י תניא. משום זה לא יכולנו למסור הש"נ [= השינוי נוסחאות] (שנרשמו כבר) לבית הדפוס, כי הוצרכנו להוסיף הש"נ שבכת"י זה. גם: סימני הכת"י נרשמו לפי סדר א', ואח"כ [כשהוספנו ב„רשימה קצרה" של כת"י תניא (שנדפסה בסו"ס התניא) תיאור הכת"י שהיו בידנו שלא היו ברשימה הנ"ל] — הוחלט לשנות סימני הכת"י שיהיו מתאים למספרי הכת"י שברשימה הנ"ל.

עבודה זו (לתקן רשימת הש"נ) נעשית במשך חודש תשרי-כסלו . . .

ל"ט כסלו (תשל"ט) הכנסנו לכ"ק אד"ש גאלי"ס של הש"נ (עם פנים התניא) של ל"ו פרקים. והערנו אז, שאולי כדאי לשנות הכ"י שהשתמשנו בו לפנים הספר לכ"י אחר הנראה מדוייק יותר. וכ"ק אד"ש ענה תיכף שכן יש לעשות — ובמילא, הוצרכנו: (א) לבדוק ולדון כל הכת"י לראות ולהחליט איזה מדוייק יותר, (ב) עפ"ז להגי' ולתקן מחדש הגאלי"ס דפנים התניא לפי כת"י זה, (ג) לרשום מחדש כל הש"נ ע"פ ה"פנים" החדש.

במשך כמה שבועות דיינו בינינו איזה תניא לבחור . . . סו"ס בחרנו באיזה כת"י שנראה לנו מדוייק יותר, והותחלה העבודות הנ"ל. נסדר בדפוס ל"ה פרקים הראשונים. הגאלי"ס דשאר הפרקים עד גמירא כבר נרשמו עליהם התיקונים לפי הכת"י שבחרנו בו, אלא שצריך עוד הגהה קודם שיומסר לבית הדפוס.

אח"כ הותחל עוה"פ העבודה לרשום הש"נ שיהי' מתאים ל„פנים" החדש . . .

עד הקיץ כבר נרשמו ל"ו פרקים ראשונים (היינו: כל מה שנסדר כבר בפנים התניא), ובתחילת הקיץ התחלנו למסור לדפוס הש"נ החדשים מוגהים היטב כו'. נסדרו ד' פרקים הראשונים, ובנתיים (בחודש תמוז) קבלנו ידיעה שיש עוד כת"י תניא בלונדון, ובעוד ו' שבועות נוכל להשיגו.

לאור תופעה זו לא מסרנו עוד לדפוס, כי חשבנו שכדאי לחכות על כתי"י זה ולהוסיף בהרשימה של הש"נ, הש"נ שבכת"י זה, קודם המסירה לדפוס. לפועל ה"י שביתת עבודה אצל העובדים בהמיוזאם שם ולא קבלנו התניא עד חודש חשוון.

בינתיים קבלנו גם טופס של דפוס ראשון דתניא ועל הגליון נרשם השינויים בין תניא הנדפס לכמו שהוא בכת"י (קבלנו רק צילום) — ולכאורה יש להוסיף בהש"נ (או עכ"פ בהערות) גם השינויים שבתניא זה".

כך נמשכה מלאכה רבה זו, כאשר במשך הזמן הגיעו עוד כתבי יד מהמהדורא קמא דספר התניא, שכל זה גרם להארכת עבודת העריכה.

כאשר קרבה מלאכת העריכה לסיומה, וכדי לזרוז את ההדפסה ולהבטיח שספר התניא יצא לאור לקראת חג הגאולה י"ט כסלו ה'תשמ"ב, כהוראת הרבי — החליטו חברי הועד להדפיס את הספר בדפוס של ה"וועד להפצת שיחות", ועבדו שם במשך כל שעות היום והלילה. לקראת ש"פ וישלח ט"ו כסלו, זכו חברי הועד לברך על המוגמר והגישו לרבי את הטופס הראשון של ספר התניא.

בהתוועדות מיוחדת שהתקיימה בש"פ וישלח, הגיע הרבי להתוועדות ובידו הק' החזיק את ספר התניא, הרבי אף הקדיש שיחה ארוכה להדפסת ספר התניא, בין הדברים הביע הרבי את קורת רוחו הק' מהמסירות והזריזות של העוסקים במלאכת עריכת והדפסת הספר:

. . על פי זה מובן גודל הענין דהדפסת המהדורא קמא דספר התניא, וזהו ענין שהזמן גרמא — כי הדפסת המהדורא קמא דספר התניא (בפעם הראשונה) נסתיימה זה עתה (קודם יום השבת), על-ידי השתדלות מרובה כו'.

וכידוע שכאשר נדפס ספר התניא לראשונה (בשנת תקנ"ז), רצה אדמו"ר הזקן שהדפסת ספר התניא תסתיים קודם י"ט כסלו, למען אשר יוכלו החסידים ללמוד ביום י"ט כסלו. אבל בפועל נסתיימה הדפסת ספר התניא ביום כ' כסלו. וכפי שנדפס בספר התניא שההדפסה נשלמה „ביום שהוכפל בו כי טוב יום ג' ר' ימים לחודש כסלו שנת תקנ"ז".

ומאחר שאדמו"ר הזקן רצה שההדפסה תושלם קודם י"ט כסלו, כדי שיוכלו ללמוד בספר התניא בי"ט כסלו — מובן, שעל ידי זה נוסף עילוי בכללות הענין די"ט כסלו, שמשום זה ה"י רצונו של אדמו"ר הזקן באופן כזה.

ועל פי זה מובן גודל העילוי דסיום הדפסת המהדורה קמא דספר התניא קודם י"ט כסלו, ויתירה מזו: קודם יום השבת שממנו מתברך י"ט כסלו, באופן שיכולים ללמוד בספר התניא זה קודם י"ט כסלו (ובי"ט כסלו וכו') — כי על ידי זה נוסף עילוי בכללות הענין די"ט כסלו.

הרבי העלה על נס את הזריזות והמסירות של צוות העורכים והעובדים ואת נשותיהם, ואמר:

. . . סיום הדפסת המהדורה קמא דספר התניא הי' באופן שלמעלה ממדידה והגבלה, למעלה מגדר האנושי לגמרי!

ובפשטות: בהתחשב עם ריבוי העבודה הכרוכה בדבר, ההשוואות דכתבי היד, ההערות והציונים וההגהות וכו', העריכה לרפוס, ההדפסה והכריכה באופן נאה ומהודר, ובהתחשב עם העובדה שכל אחד ואחד מאלו שהתעסקו בזה הוא מוגבל (במספר השעות שיכול להקדיש למטרה זו כו') — הי' הדבר בלתי אפשרי לגמרי שיוכלו לסיים את הדפסת הספר קודם י"ט כסלו!

. . . המתעסקים בהדפסת המהדורה קמא דספר התניא התעסקו בזה באופן שלמעלה ממדידה והגבלה לגמרי, למעלה מגדר האנושי, ובאופן שלא התחשבו עם המדידות וההגבלות דזמני האכילה ושינה כו', ורק על ידי זה שהתעסקו בזה באופן האמור הצליחו לסיים את ההדפסה והכריכה קודם י"ט כסלו, ויתירה מזו: קודם יום השבת שממנו מתברך י"ט כסלו, באופן שיכולים כבר עתה ללמוד בספר תניא זה.

והעיקר — שביחד עם גודל הזריזות והמהירות (למעלה מגדר האנושי) שבהוצאת הספר — יצא לאור הספר באופן מתוקן ומהודר, היינו, שגודל הזריזות לא גרעה באיכות העבודה כו'.

. . . והמדובר הן בנוגע לאופן עריכת הספר (ההשוואות דכתבייד, הציונים וההערות כו') באופן מתוקן כו', והן בנוגע ליופי החיצוני של הספר — טיב הנייר והכריכה באופן נאה ומהודר („זה אילי ואנוהו"). ואף על פי שזהו ענין חיצוני בלבד — הרי „חסידים" עושים מחיצוניות פנימיות, ונוסף לזה: גודל ההשתדלות בהדפסת הספר באופן נאה ומהודר גם בחיצוניות, הרי זה מורה על גודל הרצון והתשוקה למלא ולהשלים את כללות הענין בתכלית השלימות כו'.

וכאמור לעיל שעל פי טבע לא היתה אפשרות כלל לסיים את הדפסת הספר קודם י"ט כסלו, וכאשר בקשתי להשתדל שהדפסת הספר

תסתיים קודם י"ט כסלו, הנה גם אצלי הי' ענין זה באופן שלמעלה מהשכל, היינו, שמצד השכל הי' מופרך שיוכלו לעמוד בזה. אלא ענין זה הי' באופן של אמונה — אמונה בכחם של „חסידים“, שכאשר הם רוצים באמת למלא את הציווי כו', ומחליטים בתוקף ש„כן יקום“ — הרי הובטחנו שיד חסידים על העליונה, ולכן האמנתי שיצליחו בענין זה.

... על פי האמור לעיל מובנת ההוראה בנוגע לפועל:

ידוע מאמר רז"ל על־הפסוק „מגיד דבריו ליעקב חוקיו ומשפטיו לישראל“, שמה שהקב"ה מצוה לבני־ישראל הוא עושה כן כו'.

ועל פי זה מובן שאם בני אדם יכלו להתעסק בענין דהפצת המעיינות חוצה (הדפסת ספר התניא) באופן ד„אחישנה“, למעלה ממדידה והגבלה לגמרי, למרות היותם בשר ודם, ולמרות המדידה וההגבלה שלהם בעיני אכילה ושתיה ושינה כו', ועשו זאת באופן שלמעלה מגדר האנושי, עד שלא יאומן כי יסופר — הרי מכל־שכן וקל־יחומר שהקב"ה צריך להביא את הגאולה האמיתית והשלימה באופן ד„אחישנה“ למעלה ממדידה והגבלה לגמרי!

זאת אומרת מצד הפעולה וההתעסקות בהדפסת המהדורא קמא דספר התניא באופן ד„אחישנה“ — יכולים לבוא אל הקב"ה ולתבוע על פי דין (לא רק באופן דצדקה וחסד כו') שתהי' הגאולה האמיתית והשלימה על ידי משיח צדקנו באופן ד„אחישנה“!

ובפרט שעתה אין זה כבר באופן ד„אחישנה“ — שהרי אמרו חז"ל שכבר „כלו כל הקיצין“!

במוצאי שבת־קודש הורה הרבי לחברי „ועד להפצת שיחות“ (יא'תרלו):

בהמשך להמדובר בההתועדות דרעד"ר בביהכנ"ס ובביהמ"ד
[= דרעוין דרעוין בבית הכנסת ובבית המדרש]

כדאי שיתחילו במהד"ת דלקו"א מהד"ק [= במהדורא תנינא דלקוטי אמרים מהדורא קמא] בערב יט"כ ע"מ [= י"ט כסלו על מנת] לגומרה לכ"ד טבת.

להגיה עוה"פ [= עוד הפעם] וכו' (ואפשר שימצאו עוד כת"י [= כתי יד])

בתור התחלה וכו' 6 ציונים.

כמה ימים לאחרי זה הורה הרבי לחברי „ועד להפצת שיחות“
(יא'תרמו):

כיון שע"פ [= שעל פי] השמועה כבר אזלה מהדו"ק [= מהדורא
קמא] לגמרי,

בכדי שאלו שקנו הנ"ל יהנו מההוספות מבלי שיוכרחו לקנות עוה"פ
כל הספר,

בכדי שמהד"ק דמהד"ק לא תהי' „מוזנחת" וכו'

— כדאי שלכל לראש יו"ל [= יוצאו לאור] כל ההוספות בקונטרס
בפ"ע — לכ"ד טבת,

יו"ל הוצאה ב' דמהד"ק דמהד"ק (בצילום) תומ"י [= תיכף ומיד].

* * *

ויהי רצון, שהדפסת כתבי אדה"ז, שהיא שלב הכי חשוב ב"יפוצו
מעינותיך חוצה" — ובפרט הדפסת ספר התניא מהדורא קמא שעל ידו
יתוסף בהלימוד בספר היסוד — בלשון הידוע (מכתב כ"ק אדמו"ר
מהוריי"ץ) נ"ע (נדפס בסו"ס קיצורים והערות לתניא — ע' קיח ואילך. ע"ש
באורך). וראה שיחת כ"ד טבת תשמ"א, שספר התניא י"ל שהוא תורה
שבכתב (לא רק של תורת חסידות חב"ד, כ"א) גם של תורת החסידות
הכללית): תורה שבכתב — של תורת החסידות — ימהר קיום הבטחת
מלכא משיחא למורנו הבעש"ט (אגה"ק המפורסמת דהבעש"ט — נדפסה
בס' כתר שם טוב בתחלתו. סו"ס בן פורת יוסף. ועוד. מגדל עז (כפר חב"ד
תשמ"מ) ע' קיט ואילך), דכשיפוצו מעינותיך חוצה קאתי מר דא מלכא
משיחא, ובמהרה בימינו ממש (משיחת יום ב' דחה"ש ה'תשל"ח).

שנת השמונים

מלאות שמונים שנה לכ"ק אדמו"ר מה"מ, הי' אירוע שהקיף את העולם
היהודי כולו, ופתח תקופה חדשה בהתרחבות והתפתחות עבודתו הגדולה של
הרבי ברחבי תבל, ושלב חדש בהכנת העולם לגאולה האמיתית והשלימה
על-ידי משיח צדקנו.

נשיאותו ופעולותיו הקי' של הרבי כבר הקיפו אז בגלוי את כל מדינות
המלך, והדבר בא לידי ביטוי לא רק בהתעוררות העצומה של חסידי חב"ד
בכל רחבי תבל לקראת המאורע, אלא גם בכתבות בעיתונות היהודית
הכללית ושידורי הרדיו והטלוויזיה שהתייחסו לכך.

לקראת יום הבהיר י"א ניסן, הייתה תכונה רבה בקרב אנ"ש, המוני אנ"ש והתמימים ברחבי תבל התכוננו לבוא לבית חיינו ולחגוג את יום הבהיר בד' אמות של נשיא הדור.

במענה לתלמידים השלוחים בישיבת ליובאוויטש בקסבלנקה, מרוקו, שביקשו את ברכת הרבי לנסיעתם לבית חיינו ליום הבהיר י"א ניסן (יא'תרסח):

לבוא לכאן לי"א ניסן ולנסוע חזרה קודם חה"פ — אינו ענין ומכמה טעמים.

בשיחת ר"ח ניסן ה'תשמ"ב, לילדי צבאות ה', פירסם הרבי את דעתו הק' אודות תשוקת החסידים מרחבי תבל לבוא לבית חיינו לרגל י"א ניסן:

ישנו ענין נוסף — במענה לשאלת רבים (אף על פי שאין זה ענין כללי), ולכן אנצל הזדמנות זו שהדברים נשמעים בכמה מקומות — לענות על השאלה:

ישנם השואלים חוות דעתי אודות רצונם לבוא לכאן לקראת י"א ניסן. ודעתי בזה ברורה בהתחשב עם העובדה שבין י"א ניסן לימי הפסח ישנם ימים ספורים בלבד, ובהתחשב עם העובדה שההכנות לחג הפסח מרובות הן, ובחג הפסח צריכים לערוך את ה"סדר" באופן ד"איש וביתו", „בנערינו ובוקנינו בבנינו ובבנותינו" — הרי „התורה חסה על ממונם של ישראל".

ולכן ההוצאות שחשבו להוציא על הנסיעה לכאן (והנסיעה מכאן לביתם) — הנה מחצית מהוצאות אלו יתנו לצדקה, ומחצית הב' — עבור הוספה בהידור בכל הענינים הקשורים עם חג הפסח.

והזמן והטירחא הכרוכים בנסיעה לכאן — ינצל כל אחד ואחד במקומו כדי להוסיף בהפצת היהדות, ובמיוחד — ב„מבצעים" המפורסמים...

ובפרט ביום המיוחד (שמיחדו משאר ימי השנה) — י"א ניסן — לעסוק במבצעים אלו (כל אחד ואחד במקומו) ביתר שאת וביתר עוז.

קובץ י"א ניסן וספר התניא

כמו כן היתה תכונה רבה בקרב אנ"ש, כל אחד ואחת מאנ"ש, השלוחים והתמימים עשה הכנות רוחניות ליום הבהיר, השלוחים והמוסדות התכוננו

להביא לרבי, "מתנות" ליום ההולדת, בעיקר בקו אותו ביקש הרבי — הוספה בעיני תורה ומצוות, הוספה בהפצת היהדות וב"מבצעים" המפורסמים והקמת מוסדות חדשים. ותלמידי הישיבות והכוללים — על-ידי הדפסת קובצי חידושי תורה.

בהמשך למענה של הרבי לועד הנחות התמימים על הצעתם להו"ל קובץ תורני לקראת י"א ניסן — יציעו מה שאין-צריך להגהתי וכיו"ב,

האצרי"ם 13/11/77
הנצי"ם (הנצי"ם) (הנצי"ם) (הנצי"ם)
הנצי"ם (הנצי"ם) (הנצי"ם) (הנצי"ם)
בס"ד. יום ד' פ' תמוז, ח' אדר ה'תשמ"ב.
כ"ק אדמו"ר שליט"א

בהמשך למ"ש כ"ק אדמו"ר שליט"א (בכ"ד טבת העבר) בנוגע מה להו"ל לקראת י"א ניסן הבע"ל (שמונים שנה לכ"ק אדמו"ר שליט"א), "יציעו מה שא"צ להגהתי וכיו"ב" — הננו מציעים בזה (ע"פ מה שכו"כ הציעו):

להו"ל "קובץ י"א ניסן", הכולל (מכל הבא לקמן — מצו"ב צילומים): (1) ר"פ מחולדות כ"ק אדמו"ר שליט"א — הנדפס ב"היום יום" (הוצאה חדשה) בחלתו. (2) ברכות, שיחות ומכתבי כ"ק אדמו"ר שליט"א לאלו שברכו אותו י"א ניסן (בהשנים שלפנ"ז) — לרקחו והנדפס בלקו"ש (ח"ז, חי"ב וח"ז כו"). (3) קאמיל פ"א דחפלים (עם מפרשים) ועם רשימות הצ"צ ע"ז (הנדפס ביהל אור). (4) שיחות יום א, י"א ניסן תש"פ (מכ"ק אדמו"ר מהורי"צ; נדפס בסה"מ תש"פ). (5) אגרות מ" לוי"צ ז"ל (אביו של כ"ק אדמו"ר שליט"א) לכ"ק אדמו"ר שליט"א ליום הולדתו י"א ניסן (ב' אגרות). (6) מאמר (רשימות) הצ"צ ע"פ ימי שנתינו בהם שבועים שנה ואם נבחרות שמונים שנה ג' (שלא נדפס עדיין) מגבתי"ק הצ"צ (בהביטלאן שהגיעו לאורונה). וקיצורים על פסוק הנ"ל שנדפסו ביהל אור, וכנראה שהם קיצורים לאמא הנ"ל. (7) ביאור בתורת לוי"צ על מאמר הגמרא (חולין כד, ב) "אחרו עליו על רבי חנינא שהי" בן שמונים שנה והי" עומד על רגלו אחת וחולץ מנעלו ונועל מנעלו, אמר רבי חנינא חמין ושמן שסכנתי אמי בילדותי הן עמדו לי בעת זקנותי". — בב"ה הנ"ל (6) (7) מבואר (גם) הענין דשמונים שנה. [ראו: להבטיח גם ציננים למקומות נדפס"ה המבארים הענין דשמונים שנה]. (8) מנהגי יום הולדת: א) "היום יום אדמו"ר שליט"א ב) ספר המנהגים-הב"ד מנהגי יום הולדת. ג) איזה הערות בשיחות כ"ק אדמו"ר שליט"א ע"ד יום הולדת. ד) אולי גם חלק משיחת כ"ק אדמו"ר מהורי"צ (בלקו"ש דיבורים) ע"ד יום הולדת? [הכל הנ"ל כולל בערך ששים וחמש עמודים.

הנצי"ם (הנצי"ם) (הנצי"ם) (הנצי"ם)

הנצי"ם (הנצי"ם) (הנצי"ם) (הנצי"ם)

ובחור הוספה לקובץ הנ"ל — אולי כדאי גם להדפיס איזה מאמרים מאנ"ש כו' שיחיו אודות כ"ק אדמו"ר שליט"א (תולדותיו, פעולותיו וכו') שנדפסו ב"די אידישע היים", "בטאון חב"ד" וכיו"ב?

סימון יעקבסאן
בשם ועד הנחות התמימים

אין בקובץ - אלא חידושי תורה
ואין הסדר - אלא חידושי תורה
ע"פ י"א ניסן ע"ז (6-3 צע"י)
הנצי"ם (הנצי"ם) (הנצי"ם) (הנצי"ם)
הנצי"ם (הנצי"ם) (הנצי"ם) (הנצי"ם)
הנצי"ם (הנצי"ם) (הנצי"ם) (הנצי"ם)
הנצי"ם (הנצי"ם) (הנצי"ם) (הנצי"ם)

הציע חבר הוועד מו"ה סימן יעקובסון, להו"ל „קובץ י"א ניסן", הכולל ר"פ מתולדות הרבי, ברכות, שיחות ומכתבי הרבי לאלו שברכו אותו בי"א ניסן במשך השנים, קאפיטל פ"א שבתהלים עם רשימות הצמח צדק ע"ז, שנדפסו ביהל אור. ועוד.

הרבי קיבל חלק מההצעה ושלח את המענה דלקמן (יא'תשא) ל„ועד להפצת שיחות“:

להו"ל הקובץ — שמטרתו תורה

ולכן ועל הסדר:

מהצ"צ מיהל אור דקאפ' פ (וגם) פא (עם המזמורים כביהל אור)

” עה"פ ימי שנותינו גו' (6 — דלעיל)

מאאמו"ר [תורת לוי יצחק] על מחז"ל בחולין

הציונים הנ"ל (לדא"ח שמבואר ענין פ' שנים).

הוספה: תקנת הבעש"ט דקאפ' תהלים דשנותיו.

מנהגי יום הולדת

ועוד ועיקר להו"ל התניא בגודל רגיל, ועה"ס [= ועל הסדר] כנדפס לאחרונה בברוקלין. . לאחרי הערות ותיקונים: רשימת הכת"י ופאקסימיליות שלהם (כבסוף מהד"ק דתניא **שהדפיסו** — אבל להשמיט **ב' השערים** דזאלקווא **הנדפסים!** שעורבו באמצע!). רשימת דפוסי התניא מתוקנת ומלאה (כולל — שנתקבלו לאחרונה כאן []). רשימת ההעתקות וכו'.

וצילום **דכל** השערים **דכל** התניא'ת שיוכלו להשיגן **בגודלן** כמו

שהן

להסתייע בס' מונדשיין שי' אבל **אָפּ טשעקין**

והדיוק שער א' 1) מכל התניא'ת 2) זה שצויין בו **מקום** ההדפסה

כו"כ תניא'ת נתקבלו לאחרונה נמצאו בספרי'

השערים דוילנא הראשונים הגדולים קצת מגודל תניא רגיל יצמצמום — אבל יציינו הגודל

בשני בענדליך

בסיום ההתוועדות די"א ניסן, אמר הרבי:

כאמור בתחילת ההתוועדות — יש צורך להודות מקרב ועומק הלב לכל אלו שטרחו ובאו להשתתף בהתוועדות זו שנערכת שעות ארוכות ...

ולכן, כדי לבטא את הכרת התודה לכל אלו שבאו להשתתף בהתוועדות זו שתכליתה ומטרתה — לאחד את כל בני ישראל ביחד, כולל — אלו שלא נמצאים כאן בגופם — הרי הדרך לביטוי הכרת תודה על ענין זה היא, על ידי חלוקת ספר התניא הנ"ל (שנדפסו בו „דפי השער“ דספרי התניא שהודפסו בכל קצווי תבל) לכל אחד ואחת מהנמצאים כאן.

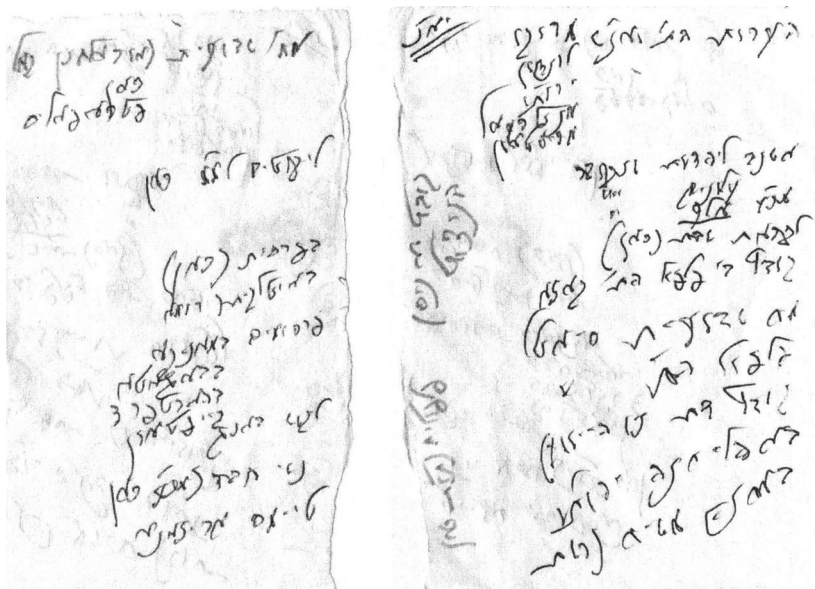
לאחרי ההתוועדות חילק הרבי לכל אחד ואחת מהאנשים הנשים והטף ספר תניא ושטר של דולר.

בסמיכות ל"א ניסן ערך הרבי רשימה חלקית של חוברות, קונטרסים, קובצים, עלונים, פרסומים וכו' שיצאו לאור לקראת י"א ניסן:

ירות"ו	באהלי חנה	יא"נ [= י"א ניסן]
רשת	במחנה משיח	הערות הת' ואנ"ש מרוקו
	קובץ י"א ניסן	לונדון
	הניצוץ	ירות"ו
(תו"ת כאן)	פלפולים	מנטרעאל
(אור אלחנן קאל'יפורני')	מח' שבועית	מריסטאן
כאן		אשנב ליהדות ונקובר
פטרפאליס		עלונים ונקובר
	ליקוטים למ"מ כאן	מכ"ע אלף ונקובר
	בפרסית (כאן)	לקראת שבת (כאן)
במאניקא	באיטלקית	קובץ ב' פלפול הת' קאזא[בלאנקא]
בבאגאטא		מח' שבועית סיאטל
		קובץ ד"ת ניו הייווען

(מכ"ע כאן)	נשי חב"ד	בהארטפוד
אריזאנא	טיימס	קייפטאון

לקר"ש באנג'

לאדמוריים, רבנים ואישי ציבור מכל רחבי תבל ששלחו את איחוליהם לרבי לקראת יום ההולדת השמונים, שיגר הרבי אגרת מיוחדת על איחוליהם (יאתשמב):

בנועם מאשר אני קבלת מברק הברכה והאיחולים ששגרו בהקשר ליום ההולדת.

והנני להביע בזה תודתי הלבבית לכ"מ בעד הברכות ומיטב האיחולים. וברכה לקחתי ואשיבנה במאמר והבטחת חכמינו ז"ל כל המברך מתברך בברכתו של הקב"ה שתוספתו מרובה על העיקר.

יתברכו כל אחד ואחת מהם וכולם יחד מאבינו שבשמים מידו המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה, בכל המצטרך בגשמיות וברוחניות גם יחד.

ובפרט שנתקבלה ברכתם בסמיכות לחג חרותנו, כולל גם כן חרות אמתית בחיי היום-יום של כאו"א, חרות ממצרים וגבולים ומכל ענינים המבלבלים עבודת השם בשמחה ובטוב לבב.

הרבי גם הקדיש שיחה מיוחדת בה התייחס להגיעו לגיל גבורות, בכך נתן הרבי להבין שאין הוא מתכוון לקחת חופש מעבודתו הק':

„אדם לעמל יולד" — הקב"ה ברא את האדם למטרה ותכלית מסוימת, כדי לגלות „אלקות בעולם" . . . ולכן, כאשר האדם רואה שהקב"ה נתן לו שנה נוספת לאחרי שהגיע לגיל חמישים, ששים וכיו"ב — הרי זה הוכחה שיש לו עדיין שליחות מסוימת לפעול בעולם.

וכאשר טוען שכבר עמל והתייגע במשך ריבוי שנים (חמישים שנה ששים שנה וכיו"ב), ועתה „מגיע לוי" להנות ולאכול את ה„פירות" שצמחו ע"י עבודתו ויגיעתו — אומרת לו התורה „תורת אמת", ו"תורת חיים", „היום לעשותם": כל זמן שנשמתו בגופו („נשמה שנתת בי"), דורשים ממנו „לעשותם" — להוסיף ולפעול במילוי שליחותו בעולם, שזוהי תכלית בריאתו.

. . . אבל עדיין נשאלת שאלה:

הרי האדם מרגיש בעצמו שכחותיו הגשמיים נחלשים, היינו, שבהיותו בגיל נ"א וכיו"ב אין כחו במתניו כפי שהי' בהיותו בן שלשים ("בן שלשים לכח"), ועל אחת כמה וכמה בהגיעו לגיל ס"א, ויותר מזה — ואם-כן, כיצד מסוגל הוא להוסיף בכל הפעולות הקשורות עם מילוי שליחותו בעולם?!

והתשובה לדבר — ע"פ הפתגם הידוע ש„כאשר קשורים למעלה לא נופלים למטה":

למרות שהאדם נמצא במדידה והגבלה דומן ומקום, והוא מוגבל מצד כחות הגוף כו' — אף על פי כן, כאשר האדם מתקשר עם הקב"ה, שהוא נמצא „למעלה", למעלה ממדידה והגבלה דומן ומקום, והוא מחליט שאינו יכול להסתפק באופן עבודתו (במילוי שליחות של הקב"ה) עד עתה, אלא עליו להוסיף עוד יותר בהתקשרותו „למעלה" — נותן לו הקב"ה את הכחות הדרושים לזה, ומובטח לו שאינו נופל למטה.

. . . כאשר האדם מגיע ל„גבורות" — אומרת התורה ש„כיון דאיפליג איפליג", ולכן, בודאי שבכחו להוסיף בעבודתו באופן של „גבורות".

ואשרי חלקו וזכותו של כל אחד ואחת שיפעל בכיוון האמור —
לנצל את כוחותיו באופן של גבורות", וללכת "מחיל אל חיל" בכל עניני
טוב, צדק ויושר.

ראשי מדינות שלחו מכתבי ברכה לרבי לרגל יום ההולדת, הגדיל
לעשות נשיא ארצות הברית מר רונלד רייגן, שהלך בדרכי קודמו, שחקק
לכבודו של הרבי, את יום י"א ניסן ל"יום החינוך והשיתוף הלאומי".
בהתוועדות די"א ניסן הודה הרבי ברבים לנשיא ארצות הברית ולממשלה
כולה על חקיקת החוק, ועורר על ההתעסקות בחינוך הנוער, דור העתיד של
העם והמדינה. בהמשך שיגר לו הרבי גם אגרת מיוחדת באנגלית.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

רחם חנונדל שניאורטהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

By the Grace of G-d
25th of Nissan, 5742
Brooklyn, N. Y.

President Ronald Reagan
The White House
Washington, D.C.

Greeting and Blessing:

Because of the intervening Passover season, the Festival of Our Liberation, this is my first opportunity of acknowledging your gracious letter of April 2, 1982. I wish to assure you, Mr. President, and the First Lady, that I deeply appreciate your warm felicitations and good wishes on the occasion of my birthday.

I particularly appreciate your thoughtful and profoundly meaningful message that serves as the preamble to your Proclamation of a National Day of Reflection, in conjunction with the said occasion.

Following, as it does, your Proclamation of a National Day of Prayer, your Proclamation of a National Day of Reflection is not only eminently consistent with it, but indeed a corollary thereof. By focusing attention on "the ancient ethical principles and moral values which are the foundation of our character as a nation," and on the time-honored truth that "education must be more than factual enlightenment - it must enrich the character as well as the mind," while reaffirming the eternal validity of the G-d-given Seven Noahide Laws (with all their ramifications) for people of all faiths - you have expressed most forcefully the real spirit of the American nation.

More than ever before the civilized world of today will look up to the United States of America for guidance as behooves the world's foremost Super Power - not merely in the ordinary sense of this term but even more importantly, as a moral and spiritual Super Power, whose real strength must ultimately derive from an unalterable commitment to the universal moral code of the Ten Commandments. Indeed, it is this commitment to the same Divine truths and values that, more than anything else, unites all Americans in the true sense of E Pluribus Unum.

With prayerful wishes for Hatzlachah (success) in carrying out your enormous responsibilities for the benefit of all Americans and all mankind, and with esteem and blessing,

Cordially,

M. Schneerson

את חוויות י"א ניסן תשמ"ב בחצר הרבי, הטיב לבטא הרב טובי' בלוי, במאמריו שנדפסו באלבום הרבי שלושים שנות נשיאות חלק ב' ע' 120 ואילך. ע' 128 ואילך.

בהתוועדות די"ג ניסן וש"פ שמיני, ביקש הרבי מכל אלו ששיגרו ברכות ואיחולים לי"א ניסן, ששייכים לחדש חידושי תורה, שיוציאו לאור קובץ, בקשר עם י"א ניסן, שבו יודפסו חידושי תורה שיאחדו את הכותבים מכל החוגים, ועל ידי זה להכין את כל ישראל מכל החוגים לביאת משיח צדקנו.

לאחרי כמה שבועות שוב זירז הרבי את הנהלת צא"ח המרכזי, ע"ד ההוצאה לאור דהקובצים (יא'תשפ):

גם ע"פ טבע **כפשוטו** — צ"ל קנאת סופרים **תרבה** חכמה. אולי יבררו אצל הסופרים שברשימתם הנתקיים אצלם במעשה **בפועל**. ומתי יו"ל בפועל.

עידוד השלוחים והשלוחות

בכרך שלפננו באה לידי ביטוי גם התקשרותו הפנימית והעצמית של הרבי לשלוחים והערכתו לעבודתם, הרבי מעלה על נס את זכותם, תפקידם ואחריותם של השלוחים והשלוחות:

לשלוחה מרת רחל קריינא חאנאוויטש, שכתבה אודות הקשיים והסבל שהיא חווה. כותב הרבי (יא'תרה):

כשנוטעים אילן עושה פירות טובים שיהיו ראויים לעלות על שולחן מלכים, ובפרט מלך גדול — דורש זה טרחא גדולה (ולפעמים גם בלילה). **ופשוט** אצל הנוטע שלא **ביום** טרחתו יהי הפרי גמור, נחמד למראה וכו'.

כשנוטעים תפוחי אדמה — הטרחא קטנה שלא בערך וכן הזמן שצריכים לחכות עד שיצמח תפוחי אדמה וכו'.

ואעפ"כ מי שבחר בו המלך ומינהו ליטע כרם ופרדס שלו — אינו מבקש את המלך ש(ח"ו) יחליף עבודתו לנטוע תפוחי אדמה, ולא עוד אלא ששמח הוא שהמלך **מאמינו** ובחרו וכו'.

הלדעתה צודק הוא?

למו"ה ישראל לייבוב, יו"ר צא"ח בארה"ק, כותב הרבי (יא'תרו):

לכל לראש אָנהאַלטן **כל הפעילים** בופרצת **בכל התוקף** —

כי הולכת ומתפשטת אצלם הנטי' „לברוח" מעסקנות חב"ד, מפני כו'.

ובאגרת מכ"ף מ"ח (יא' תרכה) למו"ה משה שלמה סלונים :

כמה בדיוק נתוספו עסקנים צעירים עד ר"ח כסלו? ושמותיהם?

באגרת מי' כסלו (יא' תרלד), לחגיגת פתיחת בית חב"ד באילת :

בנועם קבלתי הידיעה על דבר אירוע חשוב זה המיועד ליום ג' דחנוכה, ואין צורך להאריך בגודל חשיבות הדבר אשר הימים עצמם — ימי החנוכה — מעוררים ומדגישים אותו.

. . . וזוהי מטרת בית ליובאוויטש, אשר תפקידו הפצת אור התורה וקיום מצותי', ובפרט בין בני הנוער, ובאופן המודגש במצות נר חנוכה, דמוסיף והולך, ושיהי' אורו שופע גם בחוץ, להאיר דרכם של העוברים ושבים הנמצאים עדין „בחוץ" ולקרבתם לאביהם שבשמים.

להשליח במיזורי מו"ה יוסף סגל-לנדא, שארגן הדלקת חנוכה גדולה במרכז העיר בחנוכה, וארגונים רפורמים יצאו במחאות נגדו ואף כתבו נגדו בעיתונות. כתב הרבי (יא' תרסה):

1) אשרי חלקו וגדול זכותו שקידש ש"ש [= שם שמים] וכו', ולא התבייש מפני המלעיגים, והפיץ יהדות בפועל בתוך רבבות מאחבנ"י שליט"א וכו'.

2) בנוגע וכל כיו"ב — יתדברו השלוחים שי' שבמצב כהנ"ל ביניהם (בהשתתפות היודע המצב בואשינגטון — הררא"י שי' ש"ט) — למנוע סתירות מזל"ז ואדרבא לסייע זל"ז וכו'.

להשליח מו"ה יהושע זעליג הכהן ריבקיין, שכתב על הקשיים בעבודת השליחות, ושאל שמא אינו מתאים לעבודת השליחות. כתב הרבי (יא' תשג):

?! **כפשוט** — להמשיך — אבל באופן דהוספה ועלי' ובפשטות מתוך בטחון אמיתי שיצליח, ובמרץ ובשמחה.

?! צריך להיות מתוך שמחה גדולה אשר זכה, ועל ידי שליחותו ופעולותיו נתקרבו אלפים מבני ישראל לאביהם שבשמים.

על ידי מצות מעשיות (נוסף על הקירוב ידיעת היהדות וכו') מתפרסמת היהדות ברבים (באסיפות כמה כינוסים וכו') שזהו קיום מצות קידוש ה' על פי ההלכה ברורה ופשוטה ובכל פעם ופעם בפני עצמו.

וידועות תורות הבעש"ט בכל זה ומפורסמת (און ווען ס'קומט צו זיך — צריך לעורר אַז עם מיינט מען!)

בהבעיות וקושיים שכותב במ — הרי הם אצל כל השלוחים יותר קצת או פחות קצת ומהם ילמד וכן יעשה.

בר"ח מנ"א (יא'תתה), כתב הרבי אגרת מיוחדת להשליח בגלסקו, מו"ה חיים יהודה הלוי גייקובס:

כותב שב"ה כל הענינים גיין מיט הצלחה ורואים ישועת השם בכל רגע, ובמכ"ב של טו"ב ימים לאח"ז — בהיפך מן הקצה אל הקצה ממש!

ובמענה עליו (עכ"פ בקיצור): בבואם לגלסקו — התחילו „מא"ב" **בכל** הענינים — עתה מצבם: ה' ברכם בבנים ובנות שליט"א הולכים בדרך התומ"צ מקור לנח"ר אמתי רב. יש להם בית משלהם, הקימו בעיר מוסדות וכו' עד **שנתהפכה** למצב שאפילו אחרים הקימו שם כולל וכו' הפיצו שם **כו"כ מיליונים** דעניני תומ"צ, שמם מפורסם וחשובים הם אצל **שלטונות** העיר וכו' ואפילו הגוים וכו'.

ואחר כ"ז שואלים למה ישנם כאלה שמקנאים אותם (בלי עה"ר)? והם מתאוננים שמזלם „אינו טוב" וכו'!?

מצב הכספי — **כו"כ** פעמים הי' כיו"ב וסו"ס נסתדר, וגם עתה יהי' כן — אלא שצ"ל התייעצות בלונדון כמש"כ **וכמה פעמים**, ועשי' בדרך הטבע, ועוד ועיקר — **בטחון** בהשם.

כמה גדול כל החובות לאחרי עבודה של **ריבוי שנים ופעולות?**

הקס"ד „המזור" — לעזוב, ר"ל, כהנ"ל ולהתחיל מחדש **ומא"ב** במק"א? האומנם זהו ענין הזקוק למענה?

כמובן **ופשוט** צ"ל תפלה להשם למלאות **כל** הצרכים ומידו **המלאה** כו', תפלה עוה"פ ועוה"פ, אבל **ופשוט** שביחד עם זה צ"ל הקדמת תודה על חסדיו המרובים שאחת תוצאותיהם — שמחה **אמתית** וגם **דנפה"ב**.

להשליח במדריד מו"ה יצחק גולדשטיין, שכתב שרוצה לבוא ביחד עם משפחתו לחצרות קודשנו לחודש תשרי, אך אין לו כסף להוצאות הנסיעה. הורה לו הרבי (יא'תתכח): „ימשיכו בעבוה"ק במקומם עתה". בהמשך המענה מציין הרבי את התקשרותו העצמית עם השלוחים — שהוא נמצא אתו במדריד:

הבעש"ט אומר שכשיהודי חושב ע"ד מאדריד הוא **נמצא במדריד**.

כתיבת האגרות

בשנים אלו, מצד אחד השפעתו של הרבי הלכה וגדלה והקיפה את כל שדרות עמנו ברחבי תבל, ולהבדיל גם אצל אומות העולם, ומאידך מיעט הרבי בכתיבת מכתבים פרטים, גם הסדר של כניסה ליחידות פרטית אצל הרבי - הסתיימה בשנה זו.

על הדוחות של השלוחים והעסקנים וכיו"ב, הרבי הי' מאשר באגרות/מענה כללי פרטי. לאחד העסקנים שהתלונן על אי קבלת מענה פרטי, כתב הרבי (יא'תשה):

מפורסם ברור שבשנים האחרונות מפני כו"כ סבות — להקרובים שאין מקפידים שיוכלו להראות לאחרים מכ' וטיטול גדול וכו', מאשרים המכ' וכו' ע"י טלפון, ושאזכיר עה"צ ות"ח על הבשו"ט, והכנסתיו בסוג זה, וריבוי פעמים עניתיו באופן כזה (ולפעמים במיוחד ע"י הרחמ"א שי' [חודקרב]) — באם אינו שייך לסוג זה יודיעני.

גם בעניינים העומדים על הפרק כדוגמת המצב הבטחוני בארץ הקודש ותיקון חוק מיהו יהודי וכיו"ב לא הגיעו לידינו אגרות — בלה"ק ואידיש — דשנה זו, מאידך הי' הרבי מרבה לפרסם דעתו הק', דעת תורה, בנושאים אלו בהתוועדויות, ובמיוחד בהתוועדויות שהתקיימו בימי החול, שהיו משודרות לרחבי תבל באמצעות הטלפון, הרדיו והטלוויזי' וכיו"ב.

בחודש סיון ה'תשמ"ב, פרצה המלחמה בלבנון, הרבי הקדיש לזה ריבוי שיחות בהתוועדויות, בהם זירז והפציר בחברי הממשלה בארץ הקודש לתת לאנשי הצבא להשלים את „מבצע שלום הגליל" עד תומו ולא לעצור באמצע המבצע, ובכך להבטיח את בטחון בני ישראל בארץ הקודש, ובכך גם ימנעו קורבנות נוספים משני הצדדים.

להצלחת המבצע, הורה הרבי לחזק את בטחונם בה' של אנשי הצבא, על ידי חיזוק הקשר שלהם לכל עניני יהדות, ובמיוחד — על ידי קיום מצות תפילין וכתבת אות בספר תורה לזכותו של כל אחד ואחד מהחיילים באחד מספרי-תורה הכלליים. כמו כן הורה הרבי להוסיף בתורה ומצוות ובפרט במצוות הצדקה — לזכות אנשי הצבא.

— כל זה אינו בא לידי ביטוי באגרות שלפננו.

בעמדנו בשנה מיוחדת — מאה ועשרים שנה להולדת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח:

בשנה זו מלאו מאה ועשרים שנה מחיים חיותו בעלמא דין נשל כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע], שמאה ועשרים שנה היא שלימות של חי אדם על פני האדמה, ככתוב, "והיו ימיו מאה ועשרים שנה".

ויש לזה שייכות מיוחדת לנשיא. כפי שאומרת הגמרא, "בשגם הוא בשר והיו ימיו מאה ועשרים שנה", מרמז על משה רבינו (בשגם בגימטריא כמו משה), הנשיא שבדורו, ש"הנשיא הוא הכל" (שיחת ב' ניסן, ה'תשמ"א (לקו"ש חכ"ב ע' 158 — תרגום חפשי).

ובמיוחד שהשנה אף מלאו ארבעים שנה לכתבת ה"אגרות קודש" דרך שלפננו (ה'תשמ"ב-ה'תשפ"ב), ובשיחת ש"פ בא, ה'תש"נ (סה"ש תש"נ ח"א ע' 269 ואילך — תרגום חפשי), אומר הרבי (בקשר עם מלאת ארבעים שנה לנשיאותו):

כל יהודי מדורנו זה מגיע אז ל"קאי איניש אדעתי דרבי" דכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא הדור (שהנשיא הוא הכל), וכל מציאותו ושכלו עומד וניצב על "דעתי דרבי" — עי"ז שלומדים תורתו, שמסר את עצמו בה (ע"ד "אנא נפשי כתבית יהבית").